

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Marcely Rouskové a JUDr. Hany Pipkové ve věci žalobce: **P. Q. T.**, st. přísl. Vietnamská socialistická republika, zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Brno, Příkop 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/OAM, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu

t a k t o :

- I. Žalovanému se ukládá povinnost, aby do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku vydal rozhodnutí o žádosti žalobce o zaměstnaneckou kartu k výkonu povolání na území České republiky, podané dne 21.10.2015 na Velvyslanectví České republiky v Hanoji.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10.228,- Kč a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Marka Sedláka, advokáta.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného správního orgánu.

V podané žalobě žalobce uvedl, že usiluje o podání žádosti o zaměstnaneckou kartu, což je jeden z druhů dlouhodobého pobytu podle zákona č. 326/1999 Sb. Podle informací zveřejněných na webu Velvyslanectví České republiky v Hanoji je pro podání žádosti o dlouhodobý pobyt třeba se předem zaregistrovat na webových stránkách <https://visapoint.eu>.

Žalobci a jeho zaměstnavateli se na uvedené webové stránce v tzv. systému Visapoint nedaří provést registraci. Při každém pokusu o registraci se vždy objeví pouze informace, že všechny termíny jsou již obsazeny.

Na základě právního názoru Nejvyššího správního soudu, který vyslovil v rozsudku sp.zn. 7 Azs 282/2014 ze dne 30.4.2015 rozhodl se žalobce podat svoji žádost o zaměstnaneckou kartu osobně na Velvyslanectví České republiky bez registrace v tzv. systému Visapoint. Žalobce však nebyl vpuštěn z ulice do prostoru zastupitelského úřadu a tím mu bylo znemožněno osobní podání žádosti o zaměstnaneckou kartu. Žalobce podal stížnost na uvedené jednání a spolu se stížností podal i svoji žádost o zaměstnaneckou kartu. Ze strany pracovnice recepce bylo přijetí žádosti o zaměstnaneckou kartu podmíněno tím, že bude podána společně se stížností. Po převzetí stížnosti a žádosti o zaměstnaneckou kartu pracovnice zastupitelského úřadu žalobci vrátila jeho cestovní doklad.

Žalobce měl za to, že dne 21.10.2015 podal svoji žádost o zaměstnaneckou kartu řádně v souladu se zákonem a řízení o žádosti tudíž bylo zahájeno. Žalovaný však v předmětném řízení neprovedl žádný úkon. Žalobce proto podal návrh na provedení opatření proti nečinnosti, nicméně návrhu nebylo usnesením ze dne 27.1.2016, č.j. MV-6699-2/SO-2015 vyhověno.

Žalobce navrhl, aby Městský soud v Praze vydal rozsudek, v němž žalovanému uloží povinnost vydat do 30 dnů do právní moci tohoto rozsudku rozhodnutí ve věci správního řízení o jeho žádosti o zaměstnaneckou kartu.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že Ministerstvo vnitra České republiky není správním orgánem příslušným pro přijetí žádosti, která má být cizincem podána zastupitelskému úřadu. Odpovědnost za přijetí žádosti a její následné postoupení Ministerstvu vnitra nese zastupitelský úřad. Případná pochybení zastupitelského úřadu je podle žalovaného třeba řešit s tímto správním orgánem, případně cestou orgánu jemu nadřízeného, tedy Ministerstva zahraničních věcí.

Ministerstvo vnitra, pokud jde o žádosti o pobytová oprávnění podávané v zahraničí, je příslušné pouze k rozhodnutí o nich /§ 165 písm. j), n), zákona č. 326/1999 Sb./. Nelze podle žalovaného tedy na Ministerstvo vnitra faktickým doručením žádosti, jejíž přijetí bylo odmítnuto zastupitelským úřadem, přenášet odpovědnost za její přijetí. Žalovaný zdůraznil, že nepřijal-li zastupitelský úřad žádost žalobce a nepostoupil-li ji Ministerstvu vnitra České republiky k rozhodnutí, nemůže o ní ministerstvo vést řízení jako o žádosti, která byla podána zastupitelskému úřadu.

Dále žalovaný poukázal na to, že v případě žádosti o vydání zaměstnanecké karty je Ministerstvo vnitra správním orgánem příslušným k přijetí této žádosti, jestliže je tato podávána na území. Podmínky, za nichž lze podat tuto žádost Ministerstvu vnitra na území, stanoví § 42 odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb. Ustanovení § 169 odst. 14 zákona č. 326/1999 Sb. nadto stanoví povinnosti podat žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu (včetně žádosti o zaměstnaneckou kartu) osobně.

Podle žalovaného se žádost žalobce nedostala řádným způsobem do jeho dispozice, a proto nemůže být žalovaný odpovědný za žalovanou nečinnost.

Navrhl žalobu jako bezpředmětnou zamítnout.

V replice žalobce setrval na svých tvrzeních uvedených v žalobě. Podle názoru žalobce byla jeho žádost podána již v okamžiku, kdy se dostavil k zastupitelskému úřadu v úředních hodinách a pracovník konzulárního oddělení ho nepustil dovnitř, čímž podle žalobce fakticky s žadatelovou žádostí disponoval. Nejpozději však žádost byla podána v okamžiku, kdy ji spolu se stížností žalobce podal podacím okýnkem recepce zastupitelského úřadu, kde je místo určené pro příjem podání.

Z žalobcem předloženého usnesení Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 27.1.2016, č.j. MV-6699-2/SO-2015 vyplývá, že návrhu na provedení opatření proti nečinnosti správního orgánu ve věci žádosti o vydání zaměstnanecké karty k výkonu povolání na území České republiky žadateli P. Q. T. nebylo vyhověno. V odůvodnění pak správní orgán uvedl, že dne 7.1.2016 byla prostřednictvím zmocněného zástupce žalobce doručena správnímu orgánu žádost o přijetí opatření proti nečinnosti správního orgánu ve věci žádosti o vydání zaměstnanecké karty k výkonu povolání na území České republiky. Podle správního orgánu pak zmocněný zástupce žalobce v podání uvedl, že žádost o vydání zaměstnanecké karty k výkonu povolání na území České republiky byla podána dne 21.10.2015 na Velvyslanectví České republiky v Hanoji, a to bez řádné registrace v systému Visapoint. Komise v odůvodnění dále uvedla, že šetřením v dostupných elektronických evidencích bylo zjištěno, že k osobě žadatele (žalobce) není vedeno žádné řízení o pobytu. Vzhledem ke skutečnosti, že není vedeno žádné řízení o pobytu, je vydání opatření proti nečinnosti podle správního orgánu bezpředmětné.

Ze žalobcem předložené stížnosti podle § 175 zákona č. 500/2004 Sb. ze dne 21.10.2015 vyplývá, že žalobce dne 21.10.2015 osobně hodlal podat na Zastupitelském úřadě České republiky v Hanoji žádost o vydání zaměstnanecké karty na území České republiky. Po zahájení úředních hodin nebyl žadatel (žalobce) pracovníkem Zastupitelského úřadu v Hanoji vpuštěn do prostor zastupitelského úřadu a tím mu bylo znemožněno podání žádosti, přestože na podání a vyřízení žádosti trval. Na tento postup žadatel (žalobce) podává stížnost, s tím, že zároveň podává žádost o zaměstnaneckou kartu s náležitostmi tak, jak ji hodlal podat a jak mu byla vrácena. Podle § 175 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb. žalobce požádal o písemné sdělení výsledku šetření a opatření přijatých k nápravě. Žádost o zaměstnaneckou kartu tvořila přílohu předmětné stížnosti. Stížnost byla na Zastupitelském úřadě České republiky v Hanoji přijata dne 21.10.2015.

Podle ust. § 79 odst. 1 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.

Podle ust. § 81 odst. 1 a 2 s.ř.s. soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni rozhodnutí. Je-li návrh důvodný, soud uloží rozsudkem správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení a stanoví k tomu přiměřenou lhůtu, ne však delší, než kterou určuje zvláštní zákon.

Žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je právním institutem správního soudnictví, který přichází v úvahu tam, kde je správní orgán nečinný. Při rozhodování o žalobě proti nečinnosti správního orgánu soud posuzuje pouze to, zda existuje povinnost správního orgánu vydat rozhodnutí ve věci samé.

V projednávané věci městský soud dospěl k závěru, že je nutno vycházet z dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu, zejména pak ze závěrů, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 30.4.2015, č.j. 7 Azs 282/2014-48 (dostupný na www.nssoud.cz). V něm Nejvyšší správní soud konstatoval, že: „Při posouzení sporné otázky, zda bylo povinností stěžovatele o žádosti účastnice řízení rozhodnout, je třeba vyjít z ust. § 44 odst. 1 správního řádu, podle něhož je řízení o žádosti zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Ve

správních řízeních lze pro formu podání žádosti využít všech způsobů uvedených v ust. § 37 odst. 4 správního řádu, tj. písemně, ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem, případně dalšími způsoby, je-li potvrzeno, popřípadě doplněno, některým z uvedených způsobů ve lhůtě pěti dnů. Pro zahájení řízení o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu však platí několik výjimek. Předně podle ust. § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců cizinec, který není uveden v právním předpise vydaném podle ust. § 182 odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců (takovou cizinkou je i účastnice řízení), je povinen požádat o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu pouze na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je státním příslušníkem, popř. jenž vydal cestovní doklad, jehož je cizinec držitelem, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt. Nesplní-li cizinec tuto povinnost, řízení o žádosti není zahájeno a zastupitelský úřad věc usnesením odloží, přičemž usnesení pouze poznamená do spisu. Další omezení vyplývá z ust. § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců, podle něhož žádost o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně. Zastupitelský úřad však může v odůvodněných případech od této povinnosti upustit.

S ohledem na citovaná ustanovení zákona o pobytu cizinců má Nejvyšší správní soud za to, že na základě žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu, kterou podala účastnice řízení, bylo zahájeno správní řízení. Tato žádost byla podána osobně na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je účastnice řízení státní příslušnicí tak, jak vyžaduje ust. § 169 odst. 13 a § 14 zákona o pobytu cizinců, neboť žádost zde osobně podala zákonná zástupkyně účastnice řízení (ust. § 32 odst. 1 správního řádu). Je nerozhodné, že účastnice řízení podala žádost formálně jako přílohu jiné žádosti. Naopak podstatné je, že byla v souladu s § 70 odst. 1 zákona o pobytu cizinců podána na úředním tiskopise a dostala se do dispozice příslušného zastupitelského úřadu.“

V daném případě tedy důležitou skutečností je bezesporu to, zda se předmětná žádost dostala do dispozice příslušného zastupitelského úřadu. O tom pak v projednávané věci není sporu. Z podkladů, které zástupce žalobce předložil (stížnost podle § 175 zákona č. 500/2004 Sb. ze dne 21.10.2015), vyplývá, že dne 21.10.2015 žalobce svou žádost zastupitelskému úřadu ve státě, jehož je občanem, předložil a už tímto úkonem se tato žádost dostala do dispozice příslušného zastupitelského úřadu. V duchu závěrů, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud, ve shora uvedeném rozsudku, tímto okamžikem bylo zahájeno správní řízení a vzhledem k tomu, že tím, kdo rozhoduje v tomto správním řízení, je Ministerstvo vnitra, které ani dosud tedy ve věci nerozhodlo, nezbyvá, než uzavřít s tím, že je to právě Ministerstvo vnitra, kdo v předmětné věci je nečinný.

K závěrům, tak jak jsou koncipovány ve shora uvedeném rozsudku Nejvyššího správního soudu, není v podstatě co dodat, tyto závěry jsou zcela jasné a jednoznačné a podle názoru městského soudu dopadají v plném rozsahu i na věc jím projednávanou.

Soud se rovněž zabýval námitkou žalovaného, že není správním orgánem příslušným pro přijetí žádosti, která má být cizincem podána zastupitelskému úřadu, který je odpovědný za její přijetí a její následné postoupení žalovanému. Žádost žalobce se podle žalovaného nedostala řádným způsobem do dispozice Ministerstva vnitra, a proto nemůže být žalovaný odpovědný za žalovanou nečinnost. Tento závěr žalovaného je nesprávný, neboť podle § 165 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb. je to právě on, kdo řízení vede. Jelikož bylo prokázáno, že řízení bylo řádně zahájeno, měl žalovaný povinnost v zákonné lhůtě vydat rozhodnutí ve věci samé. Na tom nic nemění ani skutečnost, že dle § 169 odst. 13 zákona č. 326/1999 Sb. se žádost podává zastupitelskému úřadu. Vztah mezi zastupitelským úřadem a žalovaným lze přirovnat ke vztahu mezi správním orgánem I. stupně a odvolacím správním orgánem v řízení

o odvolání. Jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4.11.2015, č.j. 2 As 198/2015-20, za celé odvolací řízení včetně řádného postoupení odvolání a spisového materiálu správním orgánem I. stupně je procesně odpovědný orgán odvolací. V řízení o vydání zaměstnanecké karty je tedy analogicky za průtahy v celém řízení procesně odpovědný žalovaný, což výslovně potvrdil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 9.3.2016, č. j. 1 Azs 281/2015-34, bod 18.

Pro úplnost lze ještě poukázat z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30.4.2015, č.j. 7 Azs 282/2014-48 na jeho závěr, kde Nejvyšší správní soud uvedl, že: „Jiné podmínky, které by vylučovaly zahájení řízení, ze správního řádu a ani ze zákona o pobytu cizinců nevyplývají. Pokud jde o stěžovatelem namítanou nezbytnou registraci v systému Visapoint, tato není podle Nejvyššího správního soudu podmínkou pro zahájení příslušného správního řízení. Tento systém funguje na principu elektronických úředních hodin a plní pouze funkci organizační. Registrace v tomto systému tudíž není zákonnou podmínkou pro zahájení řízení. Nelze se proto ztotožnit s názorem stěžovatele, že účastnice řízení obešla zákon tím, že bez registrace v systému Visapoint podala na zastupitelském úřadu žádost prostřednictvím své zákonné zástupkyně, protože tato v tomto systému registrovaná byla.“

Uvedené tedy podporuje ten závěr, že řízení ve věci je zahájeno v okamžiku, kdy se příslušná žádost dostane do dispozice příslušného zastupitelského úřadu, což se v daném případě skutečně stalo a tím tedy vznikla zároveň povinnost žalovaného, tedy Ministerstva vnitra, ve lhůtách stanovených zákonem o této žádosti rozhodnout. Za tohoto stavu věci tedy soudu nezbylo než žalobě vyhovět a uložit žalovanému ve smyslu ust. § 81 odst. 2 s.ř.s., aby ve lhůtě 60 dnů o žádosti žalobce rozhodl s tím, že tato žádost již platně a účinně podána byla.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, soud mu proto přiznal náklady řízení spočívající v zaplaceném soudním poplatku ve výši 2.000,-Kč a v náhradě nákladů právního zastoupení advokátem. Náklady právního zastoupení činí za 2 úkony právní služby (převzetí zastoupení, podání žaloby,) á 3.100,-Kč dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb. a za 2x režijní paušál á 300,-Kč dle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. částku 6.800,-Kč se zvýšením o částku daně z přidané hodnoty ve smyslu § 57 odst. 2 s.ř.s. v sazbě 21% dle zákona č. 235/2004 Sb. ve výši 1.428,- Kč. Náklady řízení tedy celkem činí 10.228,- Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 21. července 2016

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Válková